

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18 Ocak 2021
Sayı : 1569

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle
birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ensar AYTEKİN

Balıkesir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tak Komisyon	Anayasa	
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih :	22 Ocak 2021	Esas No: 2/3342

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
18 Ocak 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
18 Ocak 2021
No. 765517
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE:

Basın; demokratik hayatın vazgeçilmez unsurlarındandır. Bütün dünyada basın faaliyetleri, halka doğru bilgi vermek ve halkın haber alma hakkını savunmak için yürütülür. Tüm dünyada, basın yayın çalışanlarının amacı siyasal iktidarların ve siyasal figürlerin faaliyetlerini kamu adına takip etmek ve kamuya aktarmaktır. Bu faaliyetleri yerine getirirken, siyasal iktidarların tahakkümüne ve tazyikine uğramakta basın çalışanlarına çeşitli yıldırma faaliyetleri uygulanmaktadır.

Medyanın ifade hürriyetinin sınırı, gazeteciliğin evrensel ilkeleri ışığında belirlenmektedir. Bunun dışında, ifade hürriyetine yönelik yapılan her sınırlama politik gerekçeler taşımaktadır. Ve bu müdahaleler sansürle başlayıp gazetecilerin tutuklanmasına kadar gitmektedir. 2020 yılında Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün Dünya Basın Özgürlüğü Endeksinde Türkiye, 154. Sırada yer almıştır. Aynı raporda, Türkiye’de internet üzerinden yapılan yayınlara da sansür uygulandığı vurgulanmaktadır. Kuşkusuz bu durum, demokrasi endeksi açısından da Türkiye’nin sorgulanmasına sebep olmaktadır. Siyasal iktidarların eleştirilmesi, gazetecilik faaliyetlerini baskıya uğratmakta ve dünya çapında Türkiye adına olumsuz bir izlenim yaratmaktadır.

Mahkemeler, siyasal iktidarın tazyiki ile gazetelere ve medya kuruluşlarına sansür uygulamasından geri durmamakta; kamuoyuna mal olan kişilerin öznesi olduğu haberlere erişim yasakları gelmekte ve haberi yapan gazetecilere tutuklama kararları verilmektedir. Kamuoyunda AKP döneminin yarattığı ve tutuklanma niyetini içeren “Silivri Soğuktur.” ifadesi, Türkiye’de gazetecilerin ve iktidara muhalif olanların sıklıkla duyduğu demokrasi adına utanç ifadeleridir. Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ)’nin verilerine göre 2020 itibarıyla en az 250 gazeteci tutukludur. Türkiye’de ise Gazeteciler Sendikası verilerine göre 67 gazeteci parmaklıklar ardındadır. İktidara muhalif gazetecilerin cezaevine gönderilmesi demokrasi kalitesini erezyona uğratmaktadır.

Verilen kanun teklifi ile, gazetecilik mesleğın evrensel ilkelerinden olan ifade ve basın özgürlüğü ile halkın haber alma hürriyeti kapsamında mesleğini ifa eden gazetecilerin haber, sosyal medya paylaşımları ve dijital platformlarda ileri sürdüğü görüşlerden dolayı tutuklanmasının önüne geçerek, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarıyla uyumlu bir yargılamayla insan hakları noktasında evrensel normların Türkiye’de de uygulanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5187 Sayılı Basın Kanunun 26 ncı Maddesinin ilk fırcasına cümle eklenmek suretiyle gazetecilerin tutuklu yargılanmasının önüne geçilmesi ve evrensel normlar ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile uyumlu bir mevzuatın hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**5187 SAYILI BASIN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 09/06/2004 tarihli ve 5187 Sayılı Basın Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir:

“Bu suçlarda tutuksuz yargılama esastır. Kişi tutuklu ise tutukluluk hâli ivedilikle kaldırılır, yargılama tutuksuz sürdürülür.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

